

FOU-BREV

Forsknings-, innovasjons-, og utdanningsnytt

NORDNORSKE EUROPADAGER

Velkommen til FoU-brevet for september/oktober 2022

Heia!

Velkommen til et ferskt nyhetsbrev for forskning og utvikling. Nyhetsbrevet utvikles stadig, og jeg ønsker gjerne dine tilbakemeldinger på hvilke nyheter du savner. Har du noen tanker? Send meg en epost!

Først - save the date for Nordnorske Europadager! 5. desember i Bodø, 7. desember i Tromsø og 8. desember i Vadsø. Vi arrangerer tre spennende dager for å vekke engasjement og gi faglig påfyll om EU, hvordan Norge og EU henger sammen, og hvilke muligheter det gir. Påmelding åpner om ikke lenge, men mens du venter, sørg for å holde av dagen nærmest deg!

I Brussel skjer det også mye, og EU ser nå på hvordan Horisont Europa må tilpasses for å kunne ta for seg de nye utfordringene i Europa, energikrise og krigen i Ukraina.

Har du nyheter eller informasjon du vil ha med i FoU-brevet, ta kontakt på tina@northnorway.org. Og du? Vi er nå også på instagram! [@northnorwayeo](https://www.instagram.com/northnorwayeo)

God lesning!
Hilsen Tina

I DETTE NYHETSBREVET:

ÉN NORDMANN MED SOM
EKSPERT I EUS MISSION BOARDS
- OG HAN ER EKSPERT PÅ ARKTIS

UTLYSNINGER UTE: EUROPEAN
UNIVERSITIES, DIGITAL EUROPA
OG MCSA4UKRAINE

STRATEGISK PLAN FOR NESTE
HALVDEL AV HORISONT
EUROPA - ARBEIDET I GANG

ARBEIDSPROGRAM FOR 2023-24
LEKKET

Save the date: Nordnorske Europadager 2022

For første gang arrangeres Nordnorske Europadager i tre nordnorske byer, i Bodø 5. desember, Tromsø 7. desember, og Vadsø 8. desember.

Det vil være tre begivenhetsrike dager som skal fokusere på framtida i nord, skape engasjement, og heve kunnskapsnivået om EU og mulighetene det gir, med en europeisk rød tråd gjennom det hele.

Det vil være ulike workshops, seminarer og debatter med mål om å gi faglig påfyll om EU og skape engasjement og interesse for å bedre utnytte mulighetene som EØS-avtalen gir.

Det hele er åpent for alle å delta på, og det er selvfølgelig helt gratis deltakelse.

Påmelding kommer snart, men i mellomtiden, hold av datoen hvor du ønsker å delta, og følg med [her](#) og i våre kanaler for oppdateringer!

State of the Union 2022: Neste år blir European Year of Skills

I slutten av september la president for Europakommisjonen, Ursula von der Leyen, frem sin årlige tale om tingenes tilstand i EU, og satsinger for å komme ut av krisene Europa står i.

Også i Europa er arbeidsledigheten på et rekordlavt nivå, men samtidig er det mange ledige stillinger innenfor alle utdanningsnivåer.

Dette vil EU endre, og von der Leyen lanserte derfor 2023 som European Year of Skills. Hva som blir å inngå i dette er fremdeles uvisst, men her vil det nok komme både politikk og utlysninger som kan gi muligheter for nordnorske miljø, som står ovenfor samme utfordring i årene som kommer.

EU la også frem hydrogensatsinger, og lanserte en European Hydrogen Bank, hvor 3 milliarder euro skal hentes fra EU investeringsfond. Akkurat hvordan dette blir seende ut vet vi ikke ennå.

Les mer om årets tale [her](#).

Ny ambassadør for arktiske saker på plass - møte styret vårt

Etter 24. februar kan geopolitiske og sikkerhetspolitiske spørsmål ikke lenger holdes adskilt fra arktiske spørsmål.

Det var blant hovedbudskapet til EUs helt ferske ambassadør for arktiske saker, Clara Ganslandt, da hun møtte kontorets eiere og partnere i Brussel i forrige uke.

Selv om Ganslandt var i kun sin andre uke som arktisambassadør, var hun tydelig på at samarbeidet med Nord-Norges Europakontor og nordnorske aktører er og blir viktig for hennes rolle fremover, og at hun ser frem til å fortsette det tette samarbeidet.

– At Clara Ganslandt tar seg tid til å møte nordnorske aktører så tidlig i hennes posisjon,

sier noe om at et samarbeid med oss er viktig for EU når det kommer til arktiske saker, sier direktør ved Nord-Norges Europakontor, Nils Kristian Sørheim Nilsen.

[Les mer her.](#)

Tromsø kommune med på samfunnsoppdraget for klimatilpasninger

Europakommisjonen annonserte nylig at mer enn 100 regioner og byer har signert det såkalte "Mission Charter" for EUs samfunnsoppdrag for klimatilpasninger. Det betyr at de blir med i samfunnsoppdraget. Den første runden ble annonsert i juni.

Blant de hundre var også Tromsø kommune. Dette ble kunngjort under European Research and Innovation Days i slutten av september.

Dette betyr at de og til sammen 150 byene og regionene kan søke på en pott på 370 millioner euro for å bidra til å nå målene satt i oppdraget. I april fikk Tromsø kommune avslag på

søknaden om å være en av 100 klimanøytrale byer, men med dette får kommunen tilgang til nettverk, kunnskap og midler som vil være svært verdifullt på veien mot klimanøytralitet.

Fra isbading i Vadsø til hospitant i Brussel: hils på Hilde

Med stor internasjonal interesse og erfaring med EU-satsninger, ser hun frem til to lærerike måneder i Brussel. Bli bedre kjent med vår nye hospitant Hilde Bersvendsen.

Hilde Bersvendsen, assisterende næringssjef i Troms og Finnmark Fylkeskommune, skal nå tilbringe to måneder med oss her på Nord-Norges Europakontor. Gjennom dette skal hun få et dypere innblikk i hva som skjer i EU, og hvordan man hjemme i Nord-Norge kan benytte seg mer av de mulighetene vi har i EU.

Hilde er vår første hospitant fra kontorets eiere, som del av en ny ordning for å bidra til tettere samarbeid mellom kontoret og Nord-Norge. Det er også et verktøy for å øke EU-kompetansen i fylkeskommunene i nord, ved at

hospitantene tar med seg sin erfaring hjem og fortsetter arbeidet der.

Jobber du i Nordland eller Troms og Finnmark fylkeskommune og ønsker mer informasjon? Ta kontakt!

Flere arbeidsprogram i Horisont Europa lekket

Som nevnt i tidligere nyhetsbrev, har Science Business i lengre tid lekket utkast til arbeidsprogram, som en motreaksjon til Europakommisjonens mangel på åpenhet rundt arbeidsprogrammene. Europakommisjonen har pleid å dele utkast til få, utvalgte institusjoner, som har gitt de en fordel over andre aktører.

Det er to nye utkast til arbeidsprogram som er lekket; Klima, energi og mobilitet; og mat, bioøkonomi, naturressurser, landbruk og miljø.

Det er snakk om utkast for 2023-24, som blant annet inkluderer oppdateringer for å ta høyde for krisene Europa står i.

Les mer om hva Science Business skriver [her](#).

[Les utkastet for klima, energi og mobilitet her.](#)

[Les utkastet til klynge 9, mat, bioøkonomi, naturressurser, landbruk og miljø her.](#)

Jan-Gunnar Winther eneste nordmann i Mission Boards

Europakommisjonen har annonserte nylig sin liste over medlemmer av de såkalte "mission boards" eller styrene til EUs samfunnsoppdrag.

Jan-Gunnar Winther ved UiT Norges arktiske universitet, og direktør ved Senter for hav og arktis, er eneste nordmann på lista for de fem styrene. Han skal sitte i styret for samfunnsoppdraget på sunne hav, kystområder og vassdrag.

Det er fem Mission Boards, og hver av de har 15 medlemmer som skal sitte som eksperter på sine felt, som skal bidra til å øke bevisstheten til innbyggerne, gi råd til samfunnsoppdragets implementeringsplaner, og bygge videre på arbeidet som allerede er gjort.

- EUs Missions, med sine Mission Boards i spissen, vil forme forskning innen en rekke samfunnsviktige områder i årene som kommer. At Jan-Gunnar, som den eneste som får plass i et slikt Mission Board er av stor betydning, og ikke minst på et område som er avgjørende

viktig for havnasjonen Norge, sier rektor ved UiT Norges arktiske universitet, Dag Rune Olsen.

Vi tok imot Jan-Gunnar Winther på kontoret i Brussel i forbindelse med hans første møte i styret. Vi utvekslet erfaringer og informasjon innenfor feltet, og diskuterte hva hans arbeid for samfunnsoppdraget kan bidra positivt for både Norge og Nord-Norge.

[Les pressemeldingen fra Senter for hav og arktis her.](#)

Ny utlysningsrunde i DIGITAL Europa

Tredje utlysningsrunde i DIGITAL Europa for 2021-2022 er nå åpnet. Det er snakk om satsingsområdet 2-4.

Satsingsområde 2 - Data, skytjenester og kunstig intelligens. Disse er knyttet direkte opp mot Europakommisjonens "Data Strategy".

Satsingsområde 3 - Cybersikkerhet.

Satsingsområde 4 - Avanserte digitale ferdigheter.

Det er digitaliseringsdirektoratet, DigDir, som har ansvar for oppfølging av DIGITAL Europa i Norge.

[Finn mer informasjon om utlysningene her.](#)
Merk at de har ulike frister!

Arctic Five i Brussel

Hvordan øke fokuset på arktiske saker og styrke samarbeidet med EU? Det var to av spørsmålene da Arctic Five var i Brussel i forbindelse med Nordic University Days.

I tillegg hadde de møter med EU-aktører; EUs nye arktisambassadør, Clara Ganslandt, og Europaparlamentariker Urmaz Paet. Målet med møtene var å diskutere aktuelle saker i EU og hvordan arktisk forskning kan være et ledd i å styrke samarbeid.

Arctic Five er et universitetssamarbeid mellom UiT Norges arktiske universitet, universitetet i Luleå, universitetet i Umeå, universitetet i Lapland og universitetet i Oulu.

I tillegg til møtene, fikk rektor ved UiT, Dag Rune Olsen, muligheten til å besøke kontoret for første gang, og hilse på vår kommunikasjonsrådgiver, Anna. [Les mer her.](#)

Europaparlamentet vil ha en 311 millioner euro stor "top-up" av 2023-budsjettet til Horisont Europa

Europaparlamentets budsjettkomité vedtok nylig forhandlingsposisjon for EUs budsjett for 2023. Der ønsker de blant annet en økning av budsjettet til Horisont Europa på 311 millioner euro.

Med de ekstra allokeringene ønsker Europaparlamentet å takle de flere krisene i Europa, med energikrisen og krigen i Ukraina på toppen av lista. De ønsker å bruke ubrukte midler fra tidligere år for å satse større.

I tillegg kjemper de mot kuttene Ministerrådet

har forslått, et kutt på 663 millioner euro, samt en reallokering av FoU-midler til andre EU-initiativer.

Før posisjonen skal til forhandlinger, skal forslaget til budsjettkomiteen vedtas på neste plenums sesjon i Europaparlamentet, som er 17.-20. oktober. Etter det vil Europaparlamentet forhandle med medlemslandene for å nå en avtale om neste års budsjett.

[Les mer her.](#)

... de er ikke de eneste som kjemper mot budsjettkutt

EUs budsjett for 2023 er tema i mange miljø om dagen, og FoU-miljøet i Brussel er opptatt av at EU ikke skal kutte Horisont Europas budsjett for 2023.

Kort sagt, Europakommisjonen har foreslått et budsjett, Ministerrådet (medlemslandene) ønsker å kutte, mens Europaparlamentet ønsker å øke det.

Kamper om budsjettet er gjentakende hvert år, og Kurt Dekatelaere fra League of European Research Universities (LERU), sier at på grunn av at Horisont Europa sitt budsjett ikke er like beskyttet som landbruk og samhørighet sine budsjett, er FoU-budsjettet mer sårbart for kutt.

Vi følger saken videre, da kutt i midler blant annet vil kunne føre til at færre prosjekter vil finansieres ved hver utlysning, og at nåløyet for å nå gjennom dermed blir enda smalere.

Europakommisjonen planlegger neste halvdel av Horisont Europa

Energisikkerhet og strategisk autonomi skal til toppen av forskningsagendaen i EU som følge av de geopolitiske endringene i år.

Den strategiske planen skal sette retningen for de siste tre årene av Horisont Europa. Arbeidet startet samme uke som EUs forsknings og innovasjonsdager gikk av stabelen, og Europakommisjonen benyttet derfor muligheten til å annonsere og informere om fremtidige muligheter til å komme med innspill.

For de første fire årene er strategisk autonomi, biodiversitet, en sirkulær og bærekraftig økonomi og demokratisk samfunn prioritet. Kommissær for forskning og innovasjon, Mariya Gabriel, uttalte at det nå er nødvendig å se på

hva som må justeres for å reflektere det geopolitiske klimaet. Mat og energisikkerhet vil nok komme høyere på FoU-agendaen fra 2025, men Gabriel anerkjenner at det kan bli endringer som følge av utviklingen rundt krigen i Ukraina.

En høringsrunde vil åpnes i november, og gi alle, også norske aktører, tre måneder til å komme med innspill om prioriteringene fra 2025-2027.

Rekordstort budsjett til Erasmus+ sin European Universities utlysning

Erasmus+ sin utlysning for European Universities er nå ute, og det med et rekordstort budsjett på 384 millioner euro.

Universitetsalliansene skal styrke grenseoverskridende samarbeid, øke kvalitet, prestasjonen, attraktiviteten og den internasjonale konkurranseevnen til høyere utdanningsinstitusjoner i hele Europa.

Søknadsfristen er 31. januar 2023.

[Les mer om utlysningen her.](#)

EU scorer høyt på innovasjon til tross for utfordringer

I årets Innovation Scoreboard, er det klart at til tross for utfordringene i EU, har EUs resultater på innovasjon økt med rundt 10 prosent siden 2015.

Sammenlignet med 2021, går det bedre for 19 medlemsland, og dårligere for åtte. Sammenlignet med EUs gjennomsnitt, scorer imidlertid en rekke land bedre; Australia, Canada, Korea og USA. Men siden 2021 har EU gjort det bedre enn Japan, så det går i rett retning når det kommer til et strategisk autonomt EU.

Hvis man ser på oversikten som sammenligner hvordan Norge gjør det med EU-land, ser man at de scorer høyt, med 122,3 prosent av EU-gjennomsnittet.

De som regnes som Innovation Leaders, scorer over 125 prosent av EU-gjennomsnittet, og de

som er på den lista er Belgia, Danmark, Nederland og Finland, med Sverige helt på topp igjen.

På side 81 i rapporten kan du se landsprofilen for Norge, og se hvordan scoren er innenfor ulike sektorer.

MCSA4Ukraine Scheme lansert

Verktøyet for å støtte ukrainske forskere er nå lansert Under Marie Skłodowska-Curie Actions. MCSA4Ukraine, tilbyr dedikerte fellowships som skal gjøre det mulig for ukrainske forskere å fortsette arbeidet sitt i land assosiert med Horisont Europa.

Utlysningen åpnet 30. september, [mer info finner du her.](#)

Arrangement

10.-13. oktober - EU Regions Week, digitalt

11. oktober 14:30-16:00 - Digital and attractive sparsely populated areas: potential, challenges, and best practices, hybrid, i samarbeid mellom NSPA og Scotland Highlands and Islands

12. oktober 11:30-13:00 - Youth empowerment and civic engagement, lessons from European LRAs, digitalt, i samarbeid med Veneto og en rekke andre europeiske regioner

4. oktober - Supporting innovations in road transport: Horizon Europe and its synergies with other EU programmes, digitalt

19.-21 oktober - International Conference on Research Infrastructures (ICRI) 2022, Tsjekkia.

25.-26. oktober - The European Space Forum, Brussel og digitalt

5. desember - Nordnorske europadager: Bodø (Save the date)

7. desember - Nordnorske europadager: Tromsø (save the date)

8. desember - Nordnorske europadager: Vadsø (save the date)

29.-30. november - Arctic Futures Symposium, Brussel (mer info kommer)

ERRIN

Interessert i ERRIN-møter? Send mail til tina@northnorway.org

11. oktober - Transport WG: EU Regions Week 2022: Youth engagement in the green transition

13. oktober - ICT WG: Towards digital transformation of public services - networking session

18. oktober - Smart Specialisation WG: S3 Breakfast: Pitch your S3!

19. oktober - I&I WG: EU Cluster Policies, state of play and future opportunities.

20. oktober - Smart Cities WG: Initiatives supporting the implementation of the Cities Mission

**NORTH
NORWAY**
EUROPEAN OFFICE

Følg oss også i sosiale medier og
våre nettsider for oppdateringer!

Har du arrangement du vil ha med på lista? Ta kontakt!
Vil du ikke motta vårt FoU-brev? Send en epost til tina@northnorway.org